

KATE
QUINN

IKAR

K
/
O
D
R
U
Ž
E

KEĎ MÁ INFORMÁCIA CENU ŽIVOTA

KATE
QUINN

KÓD

RUŽE

Preložili Tamara Chovanová a Terézia Štubniaková

IKAR

Kate Quinn
THE ROSE CODE

Copyright © 2021 by Kate Quinn. All rights reserved.

Published by arrangement with William Morrow Paperbacks,
an imprint of HarperCollins Publishers. All rights reserved.

Translation © 2022 by Tamara Chovanová and Terézia Štubniaková

Poetry translation © 2022 by Jana Kantorová-Báliková

Cover design by Elsie Lyons

Cover photographs © Lee Avison/Arcangel (woman); © EQRoy/Shutterstock
(background); © Michal Chmurski/Shutterstock (texture); © Krasovski Dmitri/
Shutterstock (texture); © javarman/Shutterstock (texture)

Slovak edition © 2022 by IKAR, a.s.

ISBN 978-80-551-7976-6

Veteránom z Bletchley Parku – vy ste zmenili svet

Úvod

Na jeseň roku 1939 sa zdalo, že Hitler je nezastaviteľný.

*Nemecká vojenská komunikácia sa viedla pomocou
šifrovaných správ, ďalekopisov a hlavne
prístrojov Enigma – prenosných šifrovacích zariadení,
ktoré zamiešali príkazy do nezmyslov, takže ich mohli
poslať morzeovkou cez rádiové vysielачky
a potom ich v poli rozlúštiť.*

*Aj keby Spojenci zachytili tie pomiešané príkazy,
nikto ich nedokázal dešifrovať. Nemecko si myslelo,
že kód Enigmy je nerozlúštiteľný.*

Mýlili sa.

Prológ

8. november 1947

Londýn

Enigma prišla v popoludňajšej pošte, zapečatená, rozmazaná, zdrvujúca. Dvadsaťšesťročná tmavovlasá Osla Kendallová s jamkami na líkach zamračene stála uprostred malého bytu v Knightsbridgei, ktorý vyzeral, akoby ho zbombardovali Junkersy, a mala na sebe len kombiné z francúzskej čipky. Namrzené sa pozerala na kopy hodvábu a saténu, ktoré akoby vybuchli okolo nej. *Dvanásť dní do svadby storočia!* hlásal časopis *Tatler*. Osla pracovala pre *Tatler*; musela napísať celý ten hrozný stĺpček. *Čo si oblečieš?*

Zdvihla ružové saténové šaty posiate krištáľovými korálikmi. „Čo vy?“ spýtala sa šiat. „Hovoríte, že ,vyzerám fantasticky a je mi ukradnuté, že si berie inú‘?“ Na hodine etikety v súkromnej dievčenskej škole sa o tom nikdy nezmienili. Nech si oblečie čokoľvek, všetci v kostole budú vedieť, že prv než sa vynorila na scéne táto nevesta, Osla a ženích boli...

Ktosi zaklopal na dvere. Osla si natiahla župan a šla otvoriť. Jej byt bol malý, nič lepšie si z platu od Tatlera nemohla dovoliť, ak chcela žiť sama a byť blízko diania. „Miláčik, nemáš slúžku? Nemáš vrátnika?“ zhrozila sa mama. „Nasťahuj sa ku mne, kým si nenájdeš manžela. Nepotrebuješ pracovať.“ Ale po tom, čo počas vojny žila vo vojenských ubikáciách s inými ženami, Osla by žila aj v skrinke na topánky, pokiaľ by to bola jej skrinka.

„Prišla pošta, slečna Kendallová.“ Dcéra domácej s uhrovitou tvárou ju pozdravila pri dverách a pohľad jej okamžite

padol na ružové šaty, čo mala Osla prevesené cez rameno. „Ach, toto si oblečiete na kráľovskú svadbu? V ružovej vyzeráte senzačne!“

Mne nestačí vyzerat' senzačne, premýšľala Osla a vzala si od nej kôpku listov. *Chcem zatieniť princeznú, ktorá sa narodila s diadémom na hlave, no zrejme to nedokážem.*

„Prestaň,“ napomenula sa, keď zatvorila dvere pred dcérou domácej. „Nepoddávaj sa chmúrnym myšlienkam, Osla Kendalllová.“ Ženy v celej Británii plánovali, čo si oblečú na najslávnejšiu udalosť odo Dňa oslobodenia. Londýňania budú stáť hodiny v radoch, aby videli prechádzať svadobné kočy vyzdobené kvetmi – a Osla mala pozvánku do samotného Westminsterského opátstva. Keby za to nebola vďačná, správava by sa ako tie hrozné frflošky z Mayfairu, ktoré tárajú, aké je *únavné ísť* na spoločenskú udalosť storočia, aké je *otravné ísť* do banky vyzdvihnúť si diamanty, ach, aké trápenie mať také *únavné privilégia*.

„To bude vrchol,“ precedila Osla cez zuby, keď sa vrátila do spálne a prehodila ružové šaty cez lampu. „Jednoducho vrchol.“ Vidieť Londýn zaplavený transparentmi a konfetami, keď svadobná horúčka zaženie novembrový chlad a povojnové chmáry... rozprávkové spojenie princeznej Alžbety Alexandry Mary a jej krásneho nadporučika Filipa Mountbattena (princa Filipa gréckeho) bude úsvitom nového veku a dúfajme, že sa konečne zrušia prídelové lístky a každý si bude môcť natrieť na koláčiky toľko masla, koľko sa mu zachce. Osla bola všetkými desiatimi za ohlásenie tejto novej éry fantastickou oslavou – koniec koncov podarilo sa jej dosiahnuť svoj rozprávkový koniec podľa kritérií každej ženy. Úctyhodné obdobie výkonu služby počas vojny, aj keď o tom nikdy nemohla rozprávať; byť v Knightsbridge, ktorý si platila zo svojho platu; skriňa plná šiat podľa poslednej módy; písanie o zábavných hlúpostiach pre *Tatler*. A snúbenec, ktorý jej nastokol na prst trblietavý smaragd, na toho nemôže zabudnúť. Nie, Osla Kendalllová nemohla podliehať depresiám. Koniec koncov tá záležitosť s Filipom sa odohrala pred rokmi.

Ale keby si našla výhovorku vypadnúť z Londýna – byť geograficky mimo (na Sahare alebo v pustatine Severného pólu, *kdekoľvek*) – počas tej chvíle, keď Filip skloní tú svoju zlatú hlavu a sľúbi vernosť budúcej anglickej kráľovnej, Osla by sa jej okamžite chopila.

Prehrabla si rukou strapaté tmavé kučery a prelistovala poštu. Pozvánky, účty... a jedna štvorcová zamazaná obálka. Vnútri nebol list, len vytrhnutý papier počmáraný nezmyselnými písmenami.

Svet na chvíľu zastal a Osla sa vrátila v čase – cítila vôňu pece na koks a mokrych vlnených pulóvrov namiesto leštidla na nábytok a hodvábného papiera; škrabot ceruziek namiesto hukotu londýnskej premávky. *Čo znamená Klappenschrank, Os? Čo hovorí nemecký slovník?*

Osla sa nezamýšľala nad tým, kto jej poslal ten papier – staré chodníčky v hlave sa rozbehli bez ťažkostí a hovorili jej: *Nepýtaj sa, pusti sa do toho*. Prechádzala prstami po popísanom štvorci papiera. *Vigenèrova šifra*, hovoril jej tichý ženský hlas v pamäti. *Takto ju rozlúštiš pomocou kľúča. Hoci to môžeš urobiť aj bez neho...*

„Ja nie,“ zamrlala Osla. Nepatrla k tým múdrym hlavám, čo dokázali rozlúštiť šifry s ceruzkou v ruke, stačilo len trochu pohnúť rozumom.

Poštovú pečiatku na obálke nespoznala. Nijaký podpis. Nijaká adresa. Písmená šifrovaného odkazu boli tak náhlivo načmárané, že to mohol napísať ktokoľvek. No keď Osla obrátila stránku, uvidela hlavičku, akoby tú stránku vytrhli z oficiálneho poznámkového bloku.

CLOCKWELLSKÉ SANATÓRIUM

„Nie,“ zašepkala Osla, „nie...“ Ale vzápätí zalovila v najbližšej zásuvke po ceruzke. Ďalšia spomienka, rozosmiaty hlas, ktorý spieval: *Skaza, pád, znel váš umieračik, k vám jeho tóny sotva prešli, prídaleko bol od vás šuchot papierov v rukách dievčat z Bletchley*.

Osla vedela, čo je kľúč: *Dievčat*.

Sklonila sa nad papierom, škrabotala ceruzkou, kým ten šifrovaný text nevydal svoje tajomstvá.

*

„STONEGROVE 7602.“

Osla sa nadýchla, keď počula praskot slov prichádzajúcich po telefónnych kábloch až z Yorkshiru. Zvláštne, ako človek dokáže spoznať hlas, aj keď povie len dve slová a nepočuli ste ho celé roky. „To som ja,“ vyšlo konečne z Oslu. „Pochopila si to?“

Ticho. „Zbohom, Osla,“ povedala chladno jej stará priateľka. Nie *kto volá* – vedela to.

„Nezlož mi, pani... nech sa teraz voláš akokoľvek.“

„Pokož, Os. Si otrávená, že to nie si ty, kto sa o dva týždne vydá za princa?“

Osla si zahryzla do pery, aby jej neodsekla. „Ja sa tu netrápim. Dostala si ten list alebo nie?“

„Čo?“

„Vigenèrovu šifru. Spomínaš sa tam.“

„Práve som sa vrátila z víkendu pri mori. Ešte som si nepozrela poštu.“ Bolo počuť vzdialené šuchorenie papiera. „Počuj, prečo mi voláš? Ja ne...“

„To je list od nej, chápeš? Z *ústavu*.“

Ohromené ticho.

„To nie je možné,“ odpovedala konečne. Osla vedela, že obe myslia na svoju bývalú priateľku. Tretiu vetvu ich žiarivej vojnovnej trojice.

Znova šuchot, trhanie, potom Osla začula nádych a vedela, že ďaleko v Yorkshire sa vynoril z obálky ďalší kód. „Dešifruj to, ako nás učila. Kľúčové slovo je *dievčat*.“

„*Pridaľeoko bol od vás šuchot papierov v rukách dievčat...*“ Pred ďalším slovom zmĺkla. Obe boli priveľmi zvyknuté tajiť informácie, aby povedali niečo dôležité do telefónu. Keď sa človek sedem rokov drží zákona o služobnom tajomstve, naučí sa vážiť každé slovo i myšlienku. Osla počula z druhého konca ceruzku a zbadala, že sa prechádza hore-dolu, tri kroky tam, tri kroky nazad. Kopy šiat v spálni vyzerali ako lacná pirátska korisť, krikľavá

a zahádzaná kartónom a hodvábnym papierom, spomienkami a časom. Tri rozosmiate dievčatá si navzájom zapínali šaty v tesnej spálni. *Počula si, že v Bedforde bude tancovačka? Nejaká americká skupina bude hrať všetky najnovšie skladby Glenna Millera...*

Konečne sa z Yorkshiru ozval hlas, stiesnený a zaťatý. „Nevieme, či je to ona.“

„Nebuď hlúpa, pravdaže je to ona. Ten listový papier je odtiaľ, kde...“ Osla starostlivo volila slová. „Kto iný by nás žiadal o pomoc?“

V slovách, čo vyplula, znela číra zúrivosť. „Nie som jej nič dlžná, dopekla.“

„Očividne si myslíš čosi iné.“

„Ktovie, čo si myslíš? Je šialená, to predsa vieš.“

„Psychicky sa zrútila. To ešte neznamená, že je cvok.“

„Je v tom ústave už takmer tri a pol roka.“ Nekompromisne dodala: „Netušíme, aká je teraz. Rozhodne to znie šialene – to všetko, čo tvrdí...“

Na verejnej linke nemohli rozoberať, čo tvrdí ich bývalá priateľka.

Osla si pritisla končeky prstov na oči. „Musíme sa stretnúť. Inak sa o tom nemôžeme porozprávať.“

Hlas jej bývalej priateľky znel zlomene. „Choď do pekla, Osla Kendallová.“

„Slúžili sme tam spolu, pamätáš?“

Na druhej strane Británie treslo slúchadlo. Osla zložila roztrasene, ale pokojne. *Tri dievčatá v časoch vojny*, premýšľala. Kedysi najlepšie priateľky.

Až do dňa D, osudného dňa, keď sa ich puto roztrhlo a stali sa z nich dve dievčatá, ktoré sa nedokážu na seba ani pozrieť, a jedno, ktoré sa stratilo v blázinci.

V clockwellských hodinách

Ďaleko odtiaľ hľadela vycivená žena cez okno svojej cely a modlila sa, aby jej uverili. Nemala veľkú nádej. Žila v ústave bláznov, kde pravda bola šialenstvo a šialenstvo pravda.

Vitajte v Clockwelli.

Život tu bol ako hádanka – hádanka, ktorú počula v čase vojny v krajine zázrakov zvanej Bletchley Park: „Keby som sa vás spýtal, ktorým smerom idú hodinové ručičky, čo by ste povedali?“

„Ehm,“ zamrmlala zmätene, „v smere hodinových ručičiek?“

„Nie, ak ste v hodinách.“

Teraz som v hodinách, premýšľala. Kde všetko ide dozadu a nikto nikdy neuverí jedinému môjmu slovu.

Možno okrem dvoch žien, ktoré zradila a ktoré zradili ju, hoci kedysi boli priateľky.

Prosím, modlila sa žena v ústave a pozerala na juh, kam jej šifrované odkazy odleteli ako krehké papierové vtáky. Verte mi.

Pred ôsmimi rokmi

December 1939

1. kapitola

„**K**iežby som mala tridsaťšesť rokov a bola som oblečená v čier-nom saténe a na krku mala perly,“ čítala nahlas Mab Churtová.

„To sú prvé rozumné slová, ktoré si povedala, ty hlupaňa.“

„Čo čítaš?“ spýtala sa mama a listovala v starom časopise.

„*Rebeka* od Daphne du Maurier.“ Mab obrátila stránku. Urobila si prestávku od svojho zoznamu so somárskymi ušami, na ktorom bolo „100 klasických literárnych diel pre sčítanú dámu“ – niežeby Mab bola dáma alebo sčítaná, ale plánovala byť jedno i druhé. Keď sa Mab prehrýzla číslom 56, *Návrat do rodiska* (uf, Thomas Hardy), usúdila, že si môže dopriať aj čosi príjemné ako *Rebeka*. „Hrdinka je hlúpa a hrdina je jeden z tých zádumčivých chlapov, ktorý rád tyranizuje. Má to byť pekné, ale akosi to neviem pustiť z ruky.“ Možno to bolo tým, že keď si Mab predstavila samu seba ako tridsaťšesťročnú ženu, rozhodne mala na sebe čierny satén a perly. Okrem toho jej pri nohách ležal labrador a izba bola plná kníh, ktoré jej *patri*li, nie požičaných z knižnice so somárskymi ušami. V tom svete bola aj Lucy, celá zružovená v slivkovofialovej šatovej sukni, aké nosia dievčatá, ktoré navštevujú drahú súkromnú školu a jazdia na poníkoch.

Mab zdvihla pohľad od *Rebeka* a predstavila si sestru, ako cvála a preskakuje imaginárne ploty: takmer štvorročná Lucy bola priveľmi chudá, a to sa Mab nepáčilo, mala na sebe zafúlaný pulóver a sukňu, podchvílou si stáhovala ponožky. „Lucy,

prestaň.“ Znova natiahla ponožku na Lucinu nohu. „Je príliš chladno, nemôžeš behať po svete bosá ako Dickensova sirota.“ Mab čítala Dickensa vlni, od čísla 26 po 33, prehrýzala sa kapitolami počas čajových prestávok. *Ach, Martin Chuzzlewit.*

„Poníky nenosia ponožky,“ vyhlásila Lucy dôrazne. Bola zbláznená do koní. Mab ju každú nedeľu brávala do Hyde Parku pozorovať jazdcov. Lucy sa radostne rozžiarili oči, keď videla vyparádené dievčatká, ako klusajú popri nich v jazdeckých nohaviciach a čižmách. Mab túžila vidieť Lucy na upravenom šetlandskom poníkovi.

„Poníky nenosia ponožky, ale dievčatká ich nosia,“ namietla. „Inak prechladnú.“

„Ty si sa celý život hrala bosá a nikdy si neprechladla.“ Mabina mama pokrútila hlavou. Mab zdedila výšku po nej, merala takmer meter osemdesiat, ale Mab mala vždy zdvihnutú bradu a vystreté plecia, zatiaľ čo pani Churtová sa hrbila. S cigaretou v ústach nahlas prečítala zo starého čísla *Bystanderu*. „*Dve debutantky z roku tisícdeväťstotridsaťdeväť, Osla Kendallová a úctyhodná Guinevere Brodericková, sa medzi pretekmi porozprávali s Ianom Farquharom.*‘ Pozri na tú Kendallovej norku...“

Mab flochla na stránku. Jej mamu také čosi fascinovalo – ktorá dcéra lorda X sa uklonila pred kráľovnou, ktorá sestra lady Y sa ukázala v Ascote vo fialovom tafte – zato Mab študovala spoločenské stránky ako návod na použitie – aký odev si možno zadovážiť z platu predavačky? „Ktovie, či budúci rok bude spoločenská sezóna, keď je vojna.“

„Predpokladám, že väčšina debutantiek nastúpi k Wrenom, čiže k námorníckam. Pre také ako sme my, sú určené pozemné práce alebo ATS, čiže pomocné pozemné oddiely, ale nóbl dievčatá sa pridajú k ženským kráľovským námorným silám. Uniformu im vraj navrhol Molyneux, ktorý oblieka Gretu Garbo a vojvodkyňu z Kentu...“

Mab sa zamračila. V dnešných časoch boli všade uniformy – to bolo zatiaľ jediné znamenie vojny. Stála v tomto východolondýnskom byte a fajčila spolu s matkou, keď z rádia počuli oznámenie z Downing Street. Až ich zvláštne zamrazilo, keď

Chamberlain unaveným hlasom vyhlásil: „Táto krajina je vo vojne s Nemeckom.“ Ale odvtedy Nemčúri ani nepípli.

Mama znova čítala nahlas: „*Ctihodná Deborah Mitfordová vo výbehu s lordom Andrewom Cavendishom.*“ Pozri na tú čipku, Mabel...“

„Som Mab, mami.“ Keď už sa priezviskom volala Churtová, nemienila sa zmieriť s menom Mabel. Pri prehrýzaní sa *Romeom a Júliou* (číslo 23 na Mabinom zozname) natrafila na Mercutiove slová: *Kráľovná Mab tá navštívila azda?* a na mieste to meno prijala. „Kráľovná Mab.“ To znelo ako meno dievčaťa, ktoré nosí perly, kúpi svojej mladšej sestre poníka a vydá sa za džentlmena.

Niežeby si Mab robila ilúzie o maskovaných vojvodoch alebo milionároch s jachtami na Stredozemnom mori – život nie je román ako *Rebeka*. Nijaký záhadný majetný hrdina nebude očarený dievčaťom zo Shoreditchu, nech je akokoľvek sčítané. Ale džentlmen, milý, príjemný muž so slušným vzdelaním a dobrou profesiou – áno, takého manžela má na dosah. Je niekde tam vonku, len ho Mab musí stretnúť.

„Mab!“ Mama pobavene pokrútila hlavou. „Čo si o sebe myslíš?“

„Že viem obísť aj lepšie ako *Mabel*.“

„Ty a to tvoje lepšie. To, čo je dobré pre nás ostatných, nie je dobré pre teba?“

Nie, pomyslela si Mab, ale mala dosť rozumu, aby to nepovedala, pretože už zistila, že ľuďom sa nepáčia vaše túžby o nič viac než vám. Vyrástla ako piate zo šiestich detí natlačených v malom byte, ktorý páchol pečenou cibulou a lútosťou. Záchod mali spoločný s inými dvoma rodinami – ani jej nenapadlo, aby sa za to hanbila, ale zároveň jej ani nenapadlo, aby sa s tým uspokojila. Je to také hrozné, že chce viac, než pracovať v továrni, kým sa nevydá? Že chce manžela, ktorý je čosi viac než len továrenský robotník, čo priveľa pije a nakoniec by od nej utiekol, ako to urobil Mabin otec? Mab sa nikdy nepokúšala povedať rodine, že môže dosiahnuť aj viac; ona nemala nič proti tomu, ak boli šťastní s tým, čo mali, tak prečo jej oni nemôžu dať pokoj?

„Myslíš, že si pridobrá, aby si pracovala?“ spýtala sa jej mama, keď Mab nechcela odísť zo školy v štrnástich rokoch. „Dom je plný detí a váš otec odišiel...“

„Nemyslím si, že som pridobrá, aby som pracovala,“ odsekla Mab, „ale niečo budem robiť.“ Už ako štrnásťročná, keď pracovala v potravinách a vyhýbala sa predavačom, ktorí ju štípali do zadku, pozerala dopredu. Keď bola predavačkou, pozorovala, ako sa správajú a obliekajú lepšie zákazníčky. Naučila sa hrdo nosiť a pozeráť ľuďom do očí. Po tom, čo rok skúmala dievčatá pri pulloch v Selfridges, prešla cez dvojkridlové dvere na Oxford Street v lacnom kostýme a pekných topánkach, na ktoré oplieskala polročný plat, a dostala prácu predavačky púdrov a voňaviek. „Mala si šťastie,“ poznamenala mama, akoby na tom nemusela pracovať.

A to nebolo všetko, ani zďaleka. Mab práve dokončila kurz pre sekretárky, na ktorý si nasporila peniaze, a keď začiatkom budúceho roka dovŕši dvadsaťdva, plánuje sedieť za ligotavým stolom, zapisovať texty a byť obklopená ľuďmi, ktorí jej budú hovoriť: „Dobré ráno, slečna Churtová,“ nie „Hej, Mabel!“

„Čo plánuješ robiť podľa tých plánov?“ vypytovala sa mama. „Nájdeš si nóbl frajera, ktorý ti zaplatí jednu-dve večere?“

„Nemám záujem o nóbl frajerov.“ Pokiaľ išlo o Mab, ľubostné príbehy patrili do románov. Nešlo jej o lásku – v skutočnosti ani o manželstvo. Dobrý manžel by mohla byť najrýchlejšia cesta k bezpečiu a blahobytu, ale nebola to jediná cesta. Vždy lepšie zostať starou dievkou s ligotavým pracovným stolom a peniazmi v banke, než skončiť sklamaná a predčasne stará v dôsledku dlhých hodín v továrni a mnohých pôrodov.

Čokoľvek bolo lepšie než toto.

Mab pozrela na hodiny. Najvyšší čas pobrať sa do práce. „Daj mi pusku, Lucy. Čo prst?“ Mab preskúmala hánku, kde sa jej včera zadrela trieska. „Ako nový. Páni, ale si ufúlaná...“ Utrrela Lucy líca čistou vreckovkou.

„Trochu špiny nikomu neublíži,“ podotkla pani Churtová.

„Keď sa vrátim domov, napustím ti vaňu.“ Mab pobožkala dievčatko a potláčala podráždenie na mamu. *Je len unavená,*

to je všetko. Mab si spomínala, ako mama zúrila, že do rodiny s piatimi deťmi pribudne ďalšie. „Som pristará, aby som naháňala batolatá,“ vzdychla mama a dívala sa, ako sa Lucy plazí po dlážke ani krab. Ale nedalo sa nič robiť, iba sa s tým vyrovnáť.

Len trochu dlhšie, premýšľala Mab. Keby si našla dobrého manžela, presvedčila by ho, aby pomohol jej sestre a nemusela odísť zo školy v štrnástich rokoch hľadať si prácu. Keby jej muž dal toto, nič viac by od neho nežiadala.

Keď vybehla z domu na ulicu, udrel jej do tváre chlad. O päť dní sú Vianoce a snehu nikde. Náhlivo okolo nej prešli dve dievčatá v uniformách pomocných vojenských oddielov a Mab rozmýšľala, kam by sa mala hlásiť, keby služba bola povinná...

„Nechceš sa prejsť, miláčik?“ Muž v uniforme RAF vykročil zarovno s ňou. „Dostal som voľno, podme sa zabaviť.“

Mab naňho vrhla pohľad, ktorý si zdokonalila už ako štrnásťročná, zúrivo pozerala spod veľmi rovného, veľmi čierneho obočia, potom pridala do kroku. *Mohla by si nastúpiť do WAAF,* pomyslela si a uniforma toho muža jej pripomenula, že kráľovské letectvo má aj ženskú vetvu. Vždy lepšie než robiť v ženskej pozemnej armáde a kydať hnoj v Yorkshire.

„Počúvaj, nesprávaj sa takto k mužovi, čo ide do vojny. Daj mi pusu...“

Objal ju okolo pása a stisol ju. Mab z neho cítila pivo, pomádu na vlasy a v hlave sa jej vynorila nepekná spomienka. Rýchlo ju zatlačila a zavrčala nepríjemnejšie, než mala v úmysle: „Odpál...“ Tvrdo a dôrazne kopla pilota do píšťaly. Skríkol a zatackal sa na zľadovatenej dlažbe. Mab mu odstrčila ruku z pása a zamierila do metra, nedbala na to, čo za ňou kričí, striasla zo seba záblesk spomienky. Všetko zlé je na niečo dobré – ulice sú možno plné vojakov, ktorí nemajú počestné úmysly, ale mnohí vojaci chcú ísť s dievčaťom k oltáru, nielen do postele. Ak vojna čosi so sebou priniesla, boli to náhlivé svadby. Mab to videla v Shoreditchi – nevesty odriekali sľuby, ani nepočkali na svadobné šaty z bazára, urobili všetko preto, aby im snúbenci nastokli obrúčku pred odchodom do boja. A sčítaní džentlmeni sa náhlili na vojnu rovnako rýchlo ako shoreditchskí muži. Mab